

Ban Phụng Vụ Dòng Xitô
Ủy Ban Phụng Vụ OCSO
Ban Luật Vụ Dòng Xitô

Phụng Vụ trong các Đan Viện Xitô
Tổng quan những điểm chính yếu về phương diện phụng vụ và luật lệ

Cũng như các đan viện Xitô của chúng ta trên khắp thế giới là nơi gặp gỡ của nhiều người và nhiều nhóm khác nhau, thì các cử hành phụng vụ của chúng ta hôm nay cũng có những người tham dự đến từ những truyền thống, nền huấn luyện và tập quán khá đa dạng.

Trái ngược với “huyền thoại Xitô” về sự đồng nhất nguyên thủy, thật là ích lợi khi chúng ta nhận ra rằng: “*sự đơn điệu sinh ra nhàm chán*”. Chính đức ái hiệp thông trong đơn sơ mới là điều quy tụ chúng ta, vượt trên những khác biệt chính đáng.

Tuy nhiên, chúng ta cần phải gìn giữ cách cẩn trọng sự hiệp thông ấy, nhất là trong mối tương quan với các Giáo Hội địa phương và những thực hành phụng vụ riêng của họ.

Bản văn được giới thiệu nơi đây – “*Phụng Vụ trong các Đan Viện Xitô*” – là hoa trái của công trình do Ủy Ban Phụng Vụ Xitô (CLC, chung cho cả Dòng OCist. và OCSO, theo ủy nhiệm của các Tổng Công Hội) soạn thảo, chỉ nhằm mục đích khuyến khích những mối tương quan tốt đẹp trong tình hiệp thông.

Để phục vụ cho sự hiệp thông đích thực, văn kiện này nhắc lại – và phác họa theo truyền thống – cách thức để sự gặp gỡ giữa thẩm quyền hợp pháp của Hội Thánh chủ sự (qua các sách phụng vụ và các thừa tác viên của mình, *Ecclesia Mater et Magistra*) và ý hướng mục vụ đặc thù của đời sống đan tu chúng ta cùng các truyền thống của nó, có thể diễn ra cách hài hòa.

Ở đây ẩn chứa một chiều kích giáo hội học, nhằm phục vụ sự hiệp thông đích thực. Sự hiệp thông này đòi hỏi sự dấn thân của các đan sĩ nam nữ, cũng như của các Giám mục và thừa tác viên được sai đến để phục vụ cộng đoàn chúng ta.

Chiều kích ấy đã được Đức Thánh Cha Phanxicô nhấn mạnh trong Tông Thư *Desiderio desideravi* ngày 29.6.2022, số 31: “... *Thật tầm thường nếu coi những căng thẳng – vốn đáng tiếc vẫn hiện diện chung quanh việc cử hành – chỉ như một khác biệt giữa những nhạy cảm khác nhau đối với một hình thức nghi lễ. Vấn đề trước tiên là vấn đề mang tính giáo hội học...*”

Thời gian và “quyền” chủ sự nơi các thừa tác viên có thể trở thành nguồn gây đau khổ cho các cộng đoàn đan tu Xitô. Chúng ta nghĩ cách đặc biệt đến các cộng đoàn nữ đan sĩ, nhưng không chỉ riêng họ; bởi lẽ vẫn có những cộng đoàn huynh đệ nay đã thiếu hẳn sự hiện diện và phục vụ của linh mục.

Chính vì thế, chúng tôi mong muốn có một dạng “cảm nang” hay “quy luật ứng xử” như thế này, để phục vụ cả cho các cộng đoàn của chúng ta, cũng như cho các linh mục, phó tế hay giám mục được mời đến chủ sự trong các đan viện. Các Bê Trên, những vị phụ trách phụng vụ, các nghi lễ viên, cũng như các thầy và chị coi sóc nhà nguyện đều nên đón nhận và sử dụng bản hướng dẫn này.

Sẽ thật hữu ích khi tham khảo *Qui Ch� Tổng Quát Sách Lễ Rōma* (QCSL, số 352–363). Nếu nhiều yếu tố được đề cho linh mục quyết định, thì vị đến như một người tôi tớ cần tìm hiểu nơi cộng đoàn mà ngài được sai đến phục vụ, về những chọn lựa mục vụ chính đđng mà cộng đoàn đã thực hiện. Như thế, ngài sẽ cộng tác vào việc bảo vệ phẩm giá riêng của cuộc cử hành – vốn trước hết thuộc về chính cộng đoàn cử hành.

Chđng hạn, để lấy một ví dụ cụ thể: nếu cộng đoàn đđn tu cho vị chủ tế biết rằng trong các ngày thường không có bài giảng... thì ngài cần vui lòng tuân theo, hiểu rằng các đđn sĩ nam nữ vốn đã có một đời sống *lectio divina* sâu xa và được lãnh nhận giáo huấn thường nhật từ Viện Phụ hay Nữ Viện Trưởng. Ngược lại, nếu việc giảng thuyết được trao phó, thì cộng đoàn có trách nhiệm thông báo sớm cho ngài, xác định rõ cử hành nào sẽ diễn ra hôm đđo và những đoạn Kinh Thánh nào sẽ được đọc... nhất là trong trường hợp các bài đọc hoặc lễ kính chọn lựa của cộng đoàn không hoàn toàn trùng hợp với sách lễ mà vị chủ tế mang theo.

Quả thật, “*một trật tự hài hòa và việc cử hành đđng đđn các nghi thức giúp rất nhiều trong việc nâng tâm hồn tín hữu đến sự tham dự tích cực vào Thánh Thể*” (QCSL, cuối số 352).

Để trong mọi sự, Thiên Chúa được tôn vinh...

Các thành viên của Ủy Ban Phụng Vụ Xitô
Đđn viện Valserena, tháng Chín năm 2024

A. Lưu Ý:

Với những chú thích ngắn gọn này có thể giúp hiểu rõ hơn về cơ cấu pháp lý và thẩm quyền phụng vụ trong các đđng Xitô. Lời chú thích này chỉ giới hạn ở các Đđn viện cử hành theo Nghi lễ Latinh Roma¹ và do đđo được qui chiếu theo Bộ Giáo luật². Mọi tham chiếu đến sách phụng vụ luôn được tham chiếu đến PEditio Typica, nên đôi khi có thể khác với các phiên bản tiếng bản xứ.

Văn bản này được dùng làm tài liệu hướng dẫn cho tất cả những ai có liên quan. Đây là tài liệu làm việc của Ủy ban Phụng vụ chung OCist-OCSO, chứ không phải là tài liệu chính thức của Đđng.

B. Hiến pháp chính thức của Đđng Xitô:

Các Đđng Xitô (Ordo Cisterciensis – OCist và các nhà trực thuộc, cùng với Ordo Cisterciensis strictioris observantiae – OCSO: Xitô Nhật Phếp) là những Hội đđng Đđn tu³ thuộc quyền Tòa Thánh,⁴ và trong các Hiến pháp của mình đôi khi còn được nêu rõ là “Tu hội giáo sĩ.”

---

¹ Can. 1 CIC. Tất cả các điều luật được trích dẫn ở đây đều tham chiếu đến Bộ Giáo luật/1983.

² Các chỉ dẫn từ Hiến pháp của Đđng Xitô không áp dụng cho Đđng Xitô Nhật Phếp và ngược lại. Một số chỉ dẫn có thể được dùng để tham chiếu. Vì thế vui lòng chú ý kỹ các nguồn trong phần chú thích.

³ Can. 588 – 2. Can. 596 – (1) Các Bề Trên và các đại hội của các hội đđng được hưởng quyền hành trên các phân tử; quyền hành ấy do luật phổ quát và hiến pháp xác định. § 2. Ngoài ra, trong các đđng tu giáo sĩ theo luật giáo hoàng, các Bề Trên được hưởng quyền cai trị của Giáo Hội, ở tòa ngoài cũng như tòa trong.

⁴ x. Can. 589.

Đức Tổng Phụ Xitô là vị lãnh đạo tối cao (*supremus moderator*) của Dòng Xitô và tất cả các Đan viện Xitô chưa thuộc Hội Dòng nào⁵. Đức Tổng Phụ Trappist là vị lãnh đạo tối cao (*supremus moderator*) của dòng mình, tức OCSO⁶. Tại các Đan viện Xitô thuộc về một Hội Dòng, Viện Phụ Hội Trưởng (hay Viện Mẫu) đảm nhận chức năng Lãnh đạo Tối Cao (*supremus moderator*)⁷. Đối với một số đan viện, một Viện Phụ (Trục phụ) (*pater immediatus*) được bổ nhiệm (hoặc nắm giữ chức vụ này do luật định)⁸, là người đảm trách vai trò trung gian nhất định giữa Ban lãnh đạo của Dòng hoặc của Hội dòng và các Đan viện liên hệ – theo quy định của Hiến pháp.

Người lãnh đạo của một đan viện tự trị/độc lập (*sui iuris*) là: Viện phụ, Viện mẫu, Giám quản, nữ Giám quản, Viện trưởng, nữ Viện trưởng. Các vị này thi hành nhiệm vụ Bề Trên Thượng (*superior maior*)⁹. Các đan viện trực thuộc (nhà con trực thuộc hoặc tu sở) được điều hành bởi một vị phụ trách nam hay một vị phụ trách nữ (*Klaustralprior* bzw. *Klaustralpriorin*), nhưng luôn theo thẩm quyền của vị Bề Trên Cấp Cao liên hệ. Tất cả các vị ấy, theo quy định của Hiến pháp¹⁰ sắp xếp việc cử hành Phụng vụ trong phạm vi trách nhiệm của mình, với sự lưu ý đến các quy tắc phụng vụ của Giáo hội hoàn vũ, của Tổng Hội, và luật riêng của Dòng, cũng như của Hội đồng Giám mục và Giám mục Giáo phận^{11, 12}.

Như mọi Hội dòng khác, các đan sĩ Xitô cũng là thành phần của Giáo hội địa phương, nơi họ sống ơn gọi đan tu đặc thù của mình¹³. Hiến chương Bác Ái (*Carta Caritatis*) từ nhiều thế kỷ qua đã quy định cấu trúc pháp lý nền tảng của Dòng Xitô qua Tổng Hội, sự kế thừa (Filiation) và tuần viếng (Visitation). Với sự chuẩn nhận của Đức Giáo hoàng, Giáo hội đã công nhận cơ cấu tự trị chính đáng của Dòng¹⁴. Trong những thập kỷ đầu của Dòng, điều này đã được nhiều sắc chỉ tái xác nhận và mở rộng.

Như vậy, từng bước một đã đạt tới điều mà sau này được gọi là “đặc miễn” (Exemption), và ngày nay áp dụng hầu như cho tất cả các dòng tu: tức là họ được đưa ra ngoài quyền tài phán của các Giám mục giáo phận¹⁵. Điều này sau cùng đã được Công đồng Vaticanô II xác định¹⁶. Tương ứng với điều này, Bộ Giáo Luật (CIC) quy định tại điều 678, § 1: „Trong các lãnh

---

⁵ x. Hiến Pháp OCist art. 79.

⁶ x. c. 82.6, Hiến Pháp OCSO.

⁷ x. Can. 1405 – § 2. X. Hiến Pháp OCist art. 36

⁸ x. Hiến Pháp OCist art. 46.

⁹ Can. 620: “Bề Trên cao cấp là những Bề Trên cai trị toàn dòng, một tỉnh của dòng, hay một phần tương đương với tỉnh hay một nhà tự trị, cũng như các đại diện của Bề Trên ấy. Thêm vào đó là các Viện Phụ tổng quyền và các Bề Trên của hội dòng đan tu, tuy những vị này không có tất cả quyền hành mà luật chung dành cho các Bề Trên cao cấp.”. Can. 596: “Ngoài ra, trong các dòng tu giáo sĩ theo luật giáo hoàng, các Bề Trên được hưởng quyền cai trị của Giáo Hội, ở tòa ngoài cũng như tòa trong.”

¹⁰ x. Can. 596.

¹¹ x. Hiến Pháp OCSO C.ST 17.1.A.

¹² Nếu có nhiều lựa chọn phụng vụ, việc lựa chọn luôn phải dựa trên những cân nhắc mục vụ và nhu cầu cụ thể của cộng đoàn. Nếu có liên quan đến các văn bản phụng vụ được Giáo hội phê chuẩn cho Dòng chúng ta, nên ưu tiên những văn bản này..

¹³ x. Hiến Pháp OCSO C.32.

¹⁴ x. Can. 586 i.V.m. Can. 593. Không chỉ có *Carta Caritatis*, mà còn theo Giáo Luật hiện hành (x. Can. 733 – §1) Dự liệu phải có văn bản chính thức của Giám mục Giáo phận khi thành lập nhà mới. Để qua đó được hiểu luật lệ riêng của Dòng cũng được công nhận.

¹⁵ x. “Lời dẫn nhập cho Tông Sắc trong: BREM H., ALTERMATT A. (Hg.), Einmütig in der Liebe, Die frühesten Quellentexte von Cîteaux, Langwaden 1998, 219-229.

¹⁶ “Quyền miễn trừ (Exemption), nhờ đó Đức Giáo hoàng hoặc một thẩm quyền Giáo hội khác trực tiếp quy tụ các tu sĩ về dưới quyền mình và miễn trừ họ khỏi quyền tài phán của các Giám mục, chủ yếu liên quan đến trật tự nội bộ của các Dòng tu. Quyền này nhằm bảo đảm cho đời sống trong các Dòng được điều hòa và gắn kết hơn, nhờ đó việc thăng tiến và phát triển trong đời sống tu trì được cổ vũ; hơn nữa, để Đức Giáo hoàng có thể sử dụng

vực coi sóc các linh hồn, cử hành phụng vụ công khai, và các hoạt động tông đồ khác, thì các tu sĩ phải thuộc quyền của các Giám Mục: họ phải tỏ ra lòng suy phục và kính cẩn với các ngài¹⁷“. “Chúng ta muốn tỏ lòng vâng phục và tôn kính đối với Đức Giáo hoàng và các Giám mục như là những đáng kể vị các Tông đồ, và sẵn sàng trợ giúp các ngài trong mức độ mà ơn gọi của chúng ta cho phép và đòi hỏi.”¹⁸

C. Chiều kích Giáo hội học của phụng vụ Giám mục:

Tác vụ của Giám mục trong đời sống của Giáo hội địa phương – mặc dù cũng mang tính pháp lý – nhưng trên hết là một tác vụ mang chiều kích Giáo hội học¹⁹, nhờ đó, phụng vụ Giám mục trở thành biểu hiện nổi bật và hữu hình nhất của cơ cấu bí tích nội tại của Giáo hội²⁰: “Nơi Giám mục, người ta nhìn vị Thượng Tế của đoàn chiên mình, từ ngài mà đời sống của các tín hữu trong Đức Kitô, theo một nghĩa nào đó, phát xuất và tùy thuộc. Vì thế, mọi người phải hết sức quý trọng đời sống phụng vụ của giáo phận, mà trung tâm là Giám mục²¹, đặc biệt nơi nhà thờ chính tòa; họ phải xác tín rằng Giáo Hội được đặc biệt biểu lộ khi toàn thể dân thánh Chúa tham dự trọn vẹn và linh động vào những cử hành Phụng Vụ, đặc biệt trong cùng một Lễ Tạ Ơn, trong một lời nguyện duy nhất, ở đó Giám Mục chủ tọa giữa linh mục đoàn và các thừa tác viên bao quanh Ngài²².²³“

“ Các hoạt động phụng vụ không phải là những hoạt động riêng tư, nhưng là những cử hành của Giáo Hội, là “bí tích hiệp nhất”, nghĩa là dân thánh được qui tụ và hướng dẫn dưới quyền của Giám Mục. Vì vậy, các hoạt động đó thuộc về Thân Thể phổ quát của Giáo Hội, diễn tả và ảnh hưởng trên Giáo Hội; tuy nhiên còn có liên quan khác nhau với từng chi thể riêng biệt

---

họ cho ích chung của toàn thể Giáo hội, còn các thẩm quyền khác thì cho lợi ích của các Giáo hội trong phạm vi quyền tài phán của mình. Tuy nhiên, việc miễn trừ này không loại trừ sự kiện các tu sĩ trong mỗi giáo phận vẫn phải chịu quyền tài phán của Giám mục theo quy định của Giáo luật, trong mức độ mà việc thi hành tác vụ mục tử và công cuộc chăm sóc mục vụ đòi hỏi.” (II. Vat. Ökum. Công đồng, Sắc lệnh *Christus Dominus*, về chức vụ mục vụ của các giám mục, Nr. 35.3.). Cũng xem a.a.O. Nr. 33 – 35.

¹⁷ Điều khoản này liên hệ đến hoạt động tông đồ. Ở đây không chủ yếu nói về việc cử hành phụng vụ *trong* một cộng đoàn đan tu, nhưng nói đến những trường hợp các tu sĩ cử hành phụng vụ trong giáo phận. Thí dụ, khi họ cử hành phụng vụ tại một giáo xứ của giáo phận (nghĩa là ‘cử hành công khai’, ví dụ trong một nhà thờ, do đó các tín hữu có thể tham dự, chứ không phải trong một nguyện đường nội vi), thì họ phải theo nghi thức của Giáo hội hoàn vũ, chứ không theo các nghi thức riêng đã được chuẩn nhận.

Trong CIC không thấy hạn từ *Exemption*, chỉ có *eximere potest*, x. Can. 591.

¹⁸ Tuyên bố của Tổng hội Dòng Xitô năm 2000 (OCist), Nr. 125.

¹⁹ X. Tông huấn *Vicesimus Quintus Annus* của Đức Giáo hoàng Gioan Phaolô II, số 9:

Công đồng, sau cùng, đã muốn nhìn thấy trong Phụng vụ một cuộc ‘hiển linh’ của chính Giáo hội: Giáo hội là Giáo hội trong lời cầu nguyện. Trong việc cử hành phụng vụ Thiên Chúa, Giáo hội diễn tả điều mà chính mình là: một, thánh thiện, công giáo và tông truyền. Giáo hội tỏ lộ như một thực tại phù hợp với sự hiệp nhất mà Giáo hội lãnh nhận từ Ba Ngôi Thiên Chúa, [x. Sách lễ Rôma, Kinh Tiền tụng các Chúa nhật mùa Thường niên VIII], đặc biệt khi dân thánh của Thiên Chúa ‘tham dự cùng một Thánh lễ Tạ ơn: trong sự hiệp nhất của lời cầu nguyện, nơi một bàn thờ duy nhất, và dưới sự chủ tọa của Giám mục, người được vây quanh bởi hàng linh mục và các thừa tác viên bàn thờ’ [*Sacrosanctum Concilium*, số 41]. Không gì trong Phụng vụ được phép phá vỡ hay làm suy tổn sự hiệp nhất này của Giáo hội! [...] Sau cùng, trong Phụng vụ, Giáo hội tỏ lộ mình là tông truyền, vì đức tin mà Giáo hội tuyên xưng được xây dựng trên chứng tá của các Tông đồ; vì trong việc cử hành các mầu nhiệm, được chủ sự bởi Giám mục – Đáng kể vị các Tông đồ – hoặc bởi một thừa tác viên được thụ phong trong sự kế vị tông đồ, Giáo hội trung thành truyền đạt điều đã lãnh nhận từ Truyền thống tông đồ; và vì phụng vụ mà Giáo hội dâng lên Thiên Chúa buộc Giáo hội phải loan báo Tin Mừng cho thế giới.

²⁰ Chức năng phụng vụ giáo hội học này của tác vụ Giám mục cũng được biểu lộ qua việc các Giám mục giáo phận (và Hồng y) có quyền đặc biệt được an táng trong các nhà thờ (x. can. 1242).

²¹ Điều này đề cập đến giám mục giáo phận.

²² X. Ignatius thành Antiochia, *Ad Magn.* 7; *Ad Phil.* 4; *Ad Smyrn.* 8: ed. F. X. Funk, a. a. O. I 236 266 281.

²³ Công đồng Chung Vatican II, Hiến chế về Phụng vụ Thánh, *Sacrosanctum Concilium*, Điều 41.

của Thân Thể, tùy theo khác biệt về phẩm trật, phận vụ, và sự tham dự hiện thực.²⁴ “Nhu thế, Dân Kitô hữu – ‘dòng giống được tuyển chọn, hàng tư tế vương giả, dân tộc thánh thiện, dân riêng Thiên Chúa’²⁵, biểu lộ cơ cấu và phẩm trật của mình. Do đó, dù là thừa tác viên hay là tín hữu, trong các việc cử hành phụng vụ, mỗi người khi chu toàn phận vụ, chỉ thi hành trọn những gì thuộc lãnh vực mình tùy theo bản chất sự việc và những qui tắc phụng vụ.^{26,27}

D. Thẩm quyền:

Dựa trên các cơ cấu pháp lý đã nêu và trên những nền tảng giáo hội học, các thẩm quyền sau đây được xác định cho việc cử hành phụng vụ trong các đan viện Kitô:

I. Giám mục Giáo phận (hoặc Giám quản Giáo phận hoặc Giám quản Tông tòa) = Giám mục Địa phương²⁸ (trong giáo phận của mình):

- a. “Khi Giám mục²⁹ hiện diện trong Thánh lễ có giáo dân tham dự, điều thích hợp nhất là ngài đích thân cử hành Bí tích Thánh Thể và tập hợp các linh mục đồng tế chung quanh ngài trong nghi thức thánh. Điều này không nhằm tăng thêm tính trang trọng bề ngoài của nghi thức, nhưng để làm sáng tỏ hơn màu nhiệm của Giáo hội, tức là ‘bí tích hiệp nhất’^{30,31}.
- b. Ngài chủ sự các cử hành phụng vụ trong đan viện khi được mời. Trong trường hợp đó, ngài có thể sử dụng các phẩm phục Giám mục (kể cả dây Pallium, nếu ngài có quyền sử dụng). Các Giám mục khác chỉ được sử dụng phẩm phục Giám mục khi được Giám mục giáo phận cho phép³².
- c. Ngài chăm lo việc cử hành phụng vụ công khai³³ theo các quy định của Giáo Hội³⁴ và ban hành các quy định phụng vụ³⁵ (nếu cần thiết, phối hợp với Hội đồng Giám mục).
- d. “Giám mục giáo phận có quyền, trong phạm vi thẩm quyền của mình, ban hành các quy tắc cho lĩnh vực phụng vụ trong giáo hội được giao phó cho ngài, mà tất cả mọi người đều phải tuân thủ.”³⁶
- e. “Các nhà thờ và nhà nguyện thường xuyên có tín hữu lui tới [...] có thể được giám mục giáo phận [...] viếng thăm. Nếu nhận thấy có lạm dụng nào, và sau khi đã khuyến cáo Bề Trên dòng mà không có kết quả, thì Giám Mục có thể dùng quyền hành của mình để đối phó.”³⁷
- f. Ngài ban bí tích Truyền chức Thánh nếu được mời và khi có thư giới thiệu của bề trên³⁸.

²⁴ X. Công đồng Chung Vatican II, Hiến chế về Phụng vụ Thánh, Sacrosanctum Concilium, Điều 26.

²⁵ X. Công đồng Chung Vatican II, Hiến chế về Phụng vụ Thánh, Sacrosanctum Concilium, Điều 14.

²⁶ X. Công đồng Chung Vatican II, Hiến chế về Phụng vụ Thánh, Sacrosanctum Concilium, Điều 28.

²⁷ *Institutio Generalis Missalis Romani*, số 91.

²⁸ Đức Giáo hoàng, Tổng Đại diện, và Đại diện Giám mục tương ứng cũng được gọi là “Đấng Bản quyền địa phương” (x. Giáo luật 134). Khi các chức năng phụng vụ được đề cập dưới đây, thì đó là giám mục giáo phận hoặc giám quản giáo phận. Các bề trên cao cấp trong các dòng tu giáo sĩ thuộc quyền giáo hoàng là “Đấng Bản quyền” chứ không phải “Đấng Bản quyền địa phương”.

²⁹ Văn bản ở đây nói chung đề cập đến “Giám mục”—do đó, không nhất thiết chỉ giới hạn ở giám mục giáo phận, mặc dù nó áp dụng cho ngài một cách đặc biệt..

³⁰ X. Công đồng Chung Vatican II, Hiến chế về Phụng vụ Thánh Sacrosanctum Concilium, Điều 26.

³¹ *Institutio Generalis Missalis Romani*, số. 92.

³² X. Can. 390.

³³ Can. 678 – § 1; x. Công đồng Chung Vatican II, Hiến chế về Phụng vụ Thánh, Điều. 22 – §§ 1-2.

³⁴ x. Can. 839 – § 2.

³⁵ x. Can. 733 – § 4

³⁶ Can. 838.

³⁷ Can. 683. Cũng xem *Instruktion Redemptionis sacramentum* vom 25. 3. 2025, số. 176-188.184.

³⁸ x. Can. 1019 – 1, với điều kiện là giám quản giáo phận, tổng đại diện, hoặc các đại diện giám mục đều thuộc cấp giám mục.

- g. Nếu nhà thờ thuộc sở hữu của một tu viện, giám mục giáo phận bổ nhiệm Quản đốc nhà thờ theo đề nghị của bề trên.³⁹.
- h. Ngài đồng ý bằng văn bản cho việc xây nhà thờ.⁴⁰.
- i. Những phép lành vượt ra ngoài phạm vi cộng đoàn đan viện và liên quan đến đời sống tôn giáo của Giáo hội địa phương thì thông thường được dành riêng cho Giám mục; tuy nhiên, ngài có thể ủy quyền cho người khác thay mặt mình⁴¹.
- j. Ngài thánh hiến nhà thờ⁴² nhà nguyện⁴³ và bàn thờ⁴⁴, và làm phép nhà thờ⁴⁵ trừ khi ngài ủy quyền nhiệm vụ này cho một giám mục, viện phụ hoặc linh mục khác⁴⁶.
- k. Ngài phải tham gia vào việc xây dựng, cải tạo và trang bị các công trình thánh và có thể ban hành chỉ thị về vấn đề này.⁴⁷.
- l. Ngài ban phép lành cho các nghĩa trang, trừ khi ngài ủy thác nhiệm vụ này cho một giám mục, viện phụ hoặc linh mục khác⁴⁸.
- m. Ngài quyết định về cách thức tiến hành sau khi các nơi thánh bị xúc phạm.⁴⁹.
- n. Ngài đội triều thiên cho ảnh tượng Đức Maria, trừ khi ngài ủy nhiệm công việc này cho một Giám mục khác, một viện phụ hay một linh mục.⁵⁰.
- o. Ngài chúc phong cho các tân viện phụ và tân viện mẫu, trừ khi các Tổng phụ có thẩm quyền đã được mời đảm nhận việc này. Ngài cũng có thể ủy quyền năng này cho các Giám mục hoặc viện phụ khác.⁵¹.
- p. Ngài xếp đặt việc cử hành Phụng vụ Lời Chúa, mà trong một số trường hợp có thể thay thế Thánh lễ⁵².
- q. Lời tuyên khấn (trọng thể) luôn được bề trên cộng đoàn hoặc người đại diện của ngài tiếp nhận. Nếu không phải là linh mục, các năng quyền linh mục thường được thực hiện bởi viện phụ có thẩm quyền, Tổng phụ/trực phụ, là người cũng có thể ủy quyền cho giám mục giáo phận⁵³.
- r. Ngài thánh hiến và làm phép các Dầu Thánh được sử dụng trong phụng vụ đan viện⁵⁴.
- s. Ngài ban bí tích Thêm sức, cũng như có thể ủy nhiệm các viện phụ hoặc linh mục thực hiện⁵⁵.
- t. Ngài ban năng quyền giải tội cho toàn giáo phận của mình, quyền này có giá trị khắp nơi, trừ khi viện phụ ngăn cấm⁵⁶. Mỗi Đấng Bản quyền địa phương có thể thu hồi năng quyền giải tội trong phạm vi quyền hạn của mình⁵⁷.

³⁹ x. Can. 557 – § 2.

⁴⁰ x. Can. 1215 – 3. Giám mục giáo phận được đề cập rõ ràng trong Điều 1215, nghĩa là, tổng đại diện cần có một ủy nhiệm đặc biệt cho việc này (x. Điều 134 – 3).

⁴¹ x. *De Benedictionibus, editio typica* (1984), Nr. 16-19.

⁴² Các quy định pháp lý và nghi thức phụng vụ khác nhau được áp dụng cho việc làm phép "đơn giản" các địa điểm phụng vụ này so với việc thánh hiến "trọng thể", vốn là trách nhiệm của giám mục..

⁴³ x. Can. 1207; x. Việc thánh hiến Nhà thờ, Lời giới thiệu mục vụ, số 2.

⁴⁴ x. Việc cử hành Lễ Cung hiến Bàn thờ, Lời giới thiệu mục vụ, số 12.

⁴⁵ x. Can. 1207.

⁴⁶ Về việc ủy nhiệm nói chung, xem Điều. 131 – §§ 1 – 3 Can. 142 – §§ 1 – 2.

⁴⁷ x. *Institutio Generalis Missalis Romani*, Nr. 292.

⁴⁸ x. *De Benedictionibus, editio typica* (1984), Nr. 839.

⁴⁹ x. Can. 1211

⁵⁰ x. Việc cử hành nghi thức đội triều thiên cho một ảnh tượng Đức Maria, Dẫn nhập Mục vụ, số 8.

⁵¹ x. Lễ Chúc phong Viện phụ, Lời giới thiệu số 2; xem Chúc phong Viện Mẫu, Lời giới thiệu số 2.

⁵² X. Can. 1248. x. Công đồng Chung Vatican II, Hiến chế về Phụng vụ Thánh, Điều. 35.4.

⁵³ X. *Rituale Cisterciense*, Langwaden 1998, 100.

⁵⁴ X. Can. 847 – 1; Die Feier der Ölweihen, Pastorale Einführung Nr. 6.

⁵⁵ X. Can. 882.

⁵⁶ X. Can. 969.

⁵⁷ X. Can. 974.

- u. Ngài bổ nhiệm các linh mục trừ quỷ⁵⁸.
- v. Ngài cho phép chỉ định nơi lưu giữ Mình Thánh Chúa⁵⁹.
- w. Ngài quy định việc cử hành phụng vụ tôn thờ công khai Thánh Thể, như kiểu Mình Thánh Chúa trong lễ Mình Máu Thánh⁶⁰.
- x. Ngài được xưng tên trong Kinh nguyện Thánh Thể, nếu cần thì cùng với các Giám mục phụ tá của ngài⁶¹.
- y. Ngài ban cho các linh mục dòng Xitô quyền cử hành Thánh lễ theo Sách Lễ Rôma năm 1962 và xác định thời gian và địa điểm cử hành⁶².
- z. Ngoài trừ việc truyền chức thánh, tất cả các quyền này đều được viện phụ thực hiện hoặc ủy quyền trong một đơn viện tông đồ⁶³.

II. Tổng phụ:

- a. Thông thường, ngài chủ sự các cử hành phụng vụ quan trọng nhất trong đời sống của Dòng.
- b. Trong suốt nhiệm kỳ của mình, ngài được quyền sử dụng các phẩm phục Giám mục (pontifikalien) tại mọi đơn viện của Dòng mà không cần phải xin phép⁶⁴.
- c. Ngài trao các tác vụ đọc sách và giúp lễ, nếu được bề trên sở tại yêu cầu⁶⁵.
- d. Ngài có quyền chúc phong cho các tân viện phụ/ tân viện mẫu⁶⁶.
- e. Trong Dòng Xitô (OCist): Ngài cho xuất bản các sách phụng vụ được dùng trong toàn Dòng⁶⁷.
- f. Trong Dòng Xitô Nhật phép (OCSO): Với sự đồng thuận của hội đồng, ngài có thể miễn chuẩn cho một cộng đoàn khỏi việc cử hành một hoặc hai Giờ Kinh nhỏ⁶⁸.

III. Viện phụ Hội trưởng, Viện phụ đơn viện (Vaterabt) và Trục phụ (*Pater Immediatus*):

- a. Trong các đơn viện mà bề trên không phải là linh mục, Viện phụ Hội trưởng hay Tổng phụ đảm nhận chức năng của Đấng Bản quyền; do đó, ngài có các nhiệm vụ sau:
  - i. Ngài ban hành sắc lệnh giải trừ tính thánh của nhà thờ và nhà nguyện.⁶⁹
  - ii. Ngài cho phép có thêm nơi lưu giữ Mình Thánh Chúa, nhưng chỉ khi cốt lý do chính đáng⁷⁰.
  - iii. Ngài có thể miễn chuẩn trong những trường hợp cá biệt khỏi việc cử hành Giờ Kinh Phụng vụ⁷¹. Ngoài ra, việc này thuộc thẩm quyền của Hội trưởng, Viện phụ đơn viện hay Trục phụ.

⁵⁸ X. Can. 1172 – 1.

⁵⁹ X. Can. 934 – 1 2°. Chỉ khi điều này chưa được quy định trong điều 608 Bộ Giáo luật..

⁶⁰ X. Can. 944.

⁶¹ X. *Institutio Generalis Missalis Romani*, Nr. 149.

⁶² Tựa sắc *Traditionis custodes* của Đức Giáo hoàng Phanxicô, ban hành ngày 16.07.2021, điều 3, §§ 2–4.

⁶³ X. Can. 370.

⁶⁴ X. Tựa sắc *Pontificalia insignia* của Đức Giáo hoàng Phaolô VI về việc canh tân việc sử dụng các phẩm phục Giám mục, ban hành ngày 21.06.1968, số 3. Ngay cả khi các phẩm phục Giám mục được sử dụng bởi một người chưa lãnh nhận chức Giám mục, việc này luôn phải được thực hiện theo quy định trong *Caeremoniale Episcoporum* (x. tựa sắc *Pontificales ritus* của Đức Giáo hoàng Phaolô VI về việc đơn giản hóa các nghi thức và phẩm phục Giám mục, ban hành ngày 21.06.1968, phần Dẫn nhập kết hợp với các số 38–39).

⁶⁵ X. Hiến pháp của Dòng Xitô, điều 85 – b.

⁶⁶ X. *Konstitutionen des Zisterzienserordens*, art. 85 lit. a; *Rituale Cisterciense*, Langwaden 1998, 203.

⁶⁷ Vgl. *Konstitutionen des Zisterzienserordens*, art. 83 lit. g.

⁶⁸ Vgl. *Konstitutionen des Zisterzienserordens der strengen Observanz*, ST 19.2.C.

⁶⁹ Vgl. Can. 1212.

⁷⁰ Vgl. Can. 936.

- b. Thông thường, ngài chủ sự các cử hành phụng vụ quan trọng nhất trong đời sống của cộng đoàn đan viện được trao phó cho mình, trừ khi có mời Tổng phụ phụ hoặc Giám mục giáo phận.
- c. Trong suốt nhiệm kỳ, ngài được quyền sử dụng các phẩm phục Giám mục (pontifikalien) tại tất cả các đan viện được trao phó cho mình mà không cần phải xin phép⁷².
- d. Việc tuyên khấn trọng thể luôn do bề trên của cộng đoàn, hoặc vị đại diện của ngài, tiếp nhận. Nếu bề trên không phải là linh mục, thì các năng quyền tư tế thường do Viện phụ Hội trưởng/ Viện phụ đan viện đảm nhận, và vị này cũng có thể ủy quyền cho Giám mục giáo phận thực hiện⁷³.
- e. Nếu được Hiến pháp quy định, ngài chủ tọa việc bầu chọn⁷⁴ viện phụ hay viện mẫu, đồng thời xác nhận và chính thức đặt vị được bầu vào chức vụ – trong trường hợp này, ngài cũng chủ sự Thánh lễ cầu Chúa Thánh Thần (Votivmesse)⁷⁵.
- f. Nếu được Hiến pháp quy định, ngài tiến hành việc tuần viếng định kỳ. Trong thời gian tuần viếng, ngài đảm nhận chỗ của viện phụ trong ca tòa và tại phòng hội⁷⁶.

IV. Viện phụ (hay Giám quản, Viện trưởng) có chức linh mục = Đấng Bản quyền(Ordinarius):

- a. Ngài là vị phụ trách phụng vụ hàng đầu của cộng đoàn đan viện, và vì thế, thường chủ sự các cử hành phụng vụ quan trọng nhất trong năm phụng vụ (ví dụ: Tam Nhật Vượt Qua)⁷⁷ cũng như trong đời sống cộng đoàn đan viện (ví dụ: các lễ trọng thể), và cho các phần tử của cộng đoàn (ví dụ: lễ khấn dòng).⁷⁸ Tuy nhiên, ngài cũng có thể mời Tổng phụ hay Giám mục địa phương, hoặc ủy thác cho các linh mục khác cử hành thay.
- b. Bề trên của nhà phải bảo đảm rằng mỗi thành viên trong cộng đoàn được tự do chọn cha giải tội cho mình⁷⁹.
- c. Ngài có thẩm quyền ban năng quyền giải tội cho các linh mục được phép nghe các hối nhân là những người thuộc quyền mình và những người khác cư trú ngày đêm trong

⁷¹ Vgl. Can. 85. Vgl. Konstitutionen OCSO ST 19.2.B. Vgl. . II. Vat. Ökum. Konzil, Konst. über die heilige Liturgie *Sacrosanctum Concilium*, Art. 97.

⁷² Vgl. Motu proprio *Pontificalia insignia* von Papst Paul VI. zur Reform des Gebrauchs der Pontificalinsignien vom 21. Juni 1968, Nr. 3. Auch, wenn die Pontificalinsignien von einer Person geführt werden, die die Bischofsweihe nicht empfangen hat, so hat dies immer in der Weise zu erfolgen, die im *Cæremoniale Episcoporum* beschrieben wird (vgl. Motu proprio *Pontificales ritus* von Papst Paul VI. über die Vereinfachung der Pontificalriten und -insignien vom 21. Juni 1968, Einleitung i.V.m. Nr. 38-39).

⁷³ Vgl. *Rituale Cisterciense*, Langwaden 1998, 203; *Rituale Cisterciense*, Langwaden 1998, 100, 116f.; vgl. Konstitutionen OCSO (Nonnen) C.74.3.; vgl. Konstitutionen OCist Art. 32 lit. m.

⁷⁴ Can. 170: „Eine Wahl, deren Freiheit auf irgendeine Weise tatsächlich beeinträchtigt war, ist von Rechts wegen ungültig.“

⁷⁵ Vgl. *Rituale Cisterciense*, Langwaden 1998, 199-215.

⁷⁶ Vgl. *Rituale Cisterciense*, Lérins 1892, 558.

⁷⁷ Theo truyền thống của Dòng, Đan viện phụ nhất thiết phải chủ sự những cử hành phụng vụ sau đây (“một cách trọng thể”): (1) Thánh lễ: Đại lễ Giáng Sinh, Tam Nhật Vượt Qua, Đại lễ Chúa Thánh Thần hiện xuống, Đại lễ Đức Maria Hồn Xác Lên Trời, cùng tất cả các lễ tưởng niệm trọng thể cho người đã qua đời theo luật buộc. (2) Các nghi thức làm phép: Nén (ngày 2 tháng 2 – Lễ dâng Chúa trong Đền Thánh), Tro (Thứ Tư Lễ Tro), Cành lá (Chúa Nhật Lễ Lá), Lửa (Đêm Vọng Phục Sinh). (3) Kinh Chiều: Đại lễ Giáng Sinh, Đại lễ Hiện Linh, Đại lễ Chúa Thăng Thiên, Đại lễ Chúa Thánh Thần hiện xuống, Đại lễ Đức Maria Hồn Xác Lên Trời, Đại lễ Cung hiến Thánh đường. (4) Các nghi thức khác: Rửa chân (*Mandatum*, Thứ Năm Tuần Thánh), Rảy nước thánh trên các thành viên cộng đoàn (mỗi ngày sau Kinh Tối). X. *Rituale Cisterciense*, Lérins 1892, 415-416, 575.

⁷⁸ X. *Rituale Cisterciense*, Langwaden 1998, 102f., 108f., 116f.

⁷⁹ X.. Can. 630 – § 1-2.

một nhà của đan viện⁸⁰. Trong những trường hợp nhất định, ngài phải thu hồi năng quyền giải tội ấy⁸¹.

- d. Ngài ban hoặc từ chối, theo luật định, việc cử hành Thánh Thể, ban các bí tích, hoặc thực hiện các chức năng tôn giáo khác trong nhà thờ hoặc nhà nguyện của tu viện⁸².
- e. Ngài ban phép miễn trừ Phụng Vụ Giờ Kinh trong những trường hợp riêng biệt⁸³.
- f. Ngài điều hành việc cử hành phụng vụ của cộng đoàn đan viện và lưu tâm đến việc cử hành xứng hợp theo các quy định của Hội Thánh.
- g. Ngài được quyền sử dụng các phẩm phục Giám lễ (pontifikalien) trong chính đan viện của mình, và còn trong mọi đan viện của Dòng, theo sự cho phép của Bề trên nhà.⁸⁴
- h. Ngài mặc tu phục cho các tập sinh và tiếp nhận lời khẩn dõng, trừ khi ngài ủy thác việc này cho người khác⁸⁵.
- i. Ngài ban các tác vụ đọc sách (Lectorat) và giúp lễ (Akolytat) cho các thầy trong cộng đoàn⁸⁶.
- j. Ngài chủ trì một số phần tang lễ theo Nghi lễ Xitô, trừ khi ngài ủy quyền việc này⁸⁷.
- k. Ngài giám sát việc tưởng niệm những người đã khuất trong cộng đoàn của mình⁸⁸.
- l. Ngài đồng ý cho xây dựng các nhà nguyện⁸⁹.
- m. Những nghi thức làm phép có ý nghĩa đặc biệt đối với đời sống thiêng liêng của cộng đoàn đan viện thường do viện phụ chủ sự, nhưng ngài cũng có thể ủy quyền cho người khác⁹⁰.
- n. Ngài làm phép các nguyện đường và bàn thờ trong đan viện⁹¹.
- o. Ngài làm phép chuông trong đan viện, trừ khi mời Giám mục đến cử hành nghi thức này⁹².
- p. Ngài làm phép các nhà mới, trừ khi mời Tổng phụ hoặc Giám mục đến cử hành nghi thức⁹³.
  - o Ngài ban hành sắc lệnh giảm thiêng (Profanisierung) các nhà thờ và nguyện đường⁹⁴.
- q. Ngài cho phép thiết lập thêm nơi lưu giữ Mình Thánh Chúa, nhưng chỉ khi có lý do chính đáng⁹⁵.

---

⁸⁰ X. Can. 969 – § 2.

⁸¹ X. Can. 974.

⁸² X. Can. 561.

⁸³ X. Can. 85. X. Konstitutionen OCSO ST 19.2.B. Vgl. . II. Vat. Ökum. Konzil, Konst. über die heilige Liturgie *Sacrosanctum Concilium*, Art. 97.

⁸⁴ X. Tờ sắc *Pontificalia insignia* của Đức Giáo hoàng Phaolô VI về việc canh tân việc sử dụng các phẩm phục Giám lễ, ban hành ngày 21 tháng 6 năm 1968, số 3. Ngay cả khi các phẩm phục Giám lễ được sử dụng bởi một người chưa lãnh nhận bí tích truyền chức Giám mục, thì việc sử dụng ấy luôn phải được thực hiện theo cách thức được mô tả trong *Caeremoniale Episcoporum* (x. Tờ sắc *Pontificales ritus* của Đức Giáo hoàng Phaolô VI về việc đơn giản hóa các nghi lễ và phẩm phục Giám lễ, ngày 21 tháng 6 năm 1968, Lời mở đầu cùng với các số 38–39).

⁸⁵ Vgl. *Rituale Cisterciense*, Langwaden 1998, 203; *Rituale Cisterciense*, Langwaden 1998, 116 f.

⁸⁶ Vgl. Tờ sắc *Ministeria quaedam* của Đức Giáo hoàng Phaolô VI, trong đó ban hành một số quy định liên quan đến chức thánh Phó tế, ngày 15 tháng 8 năm 1972, số IX.

⁸⁷ X. *Rituale Cisterciense*, Langwaden 1998, 155-193.

⁸⁸ X. *Rituale Cisterciense*, Langwaden 1998, 195-198.

⁸⁹ X. Can. 1224.

⁹⁰ X. *De Benedictionibus, editio typica* (1984), Nr. 16-19.

⁹¹ X. Can. 1207. Für die Segnung dieser liturgischen Orte gelten andere rechtliche Regelungen und liturgische Riten, als für die feierliche Weihe, die dem Bischof zusteht.

⁹² X. *De Benedictionibus, editio typica* (1984), Nr. 1036.

⁹³ X. *De Benedictionibus, editio typica* (1984), Nr. 518.

⁹⁴ X. Can. 1212.

V. Viện mẫu (hoặc Nữ giám quản, Nữ viện trưởng, hay một viện phụ không có chức linh mục):

- a. Viện mẫu và viện phụ không có chức linh mục được quyền sử dụng các phẩm phục Giám lễ⁹⁶ trong chính thánh đường đan viện của mình, cũng như trong mọi đan viện của Dòng, theo sự cho phép của Bề trên nhà⁹⁷.
- b. Các vị ban hoặc từ chối, theo quy định của giáo luật, phép cử hành Thánh Lễ, ban các bí tích hay thi hành những tác vụ thánh khác trong một nhà thờ hoặc nguyện đường của đan viện⁹⁸.
- c. Bề trên nhà phải bảo đảm rằng mỗi thành viên trong cộng đoàn được tự do chọn cha giải tội cho mình⁹⁹.
- d. Các vị điều hành việc cử hành phụng vụ của cộng đoàn đan viện và lưu tâm đến việc cử hành xứng hợp.
- e. Các vị mặc tu phục cho các nữ tập sinh và tiếp nhận lời khẩn dõng, trừ khi ngài ủy thác việc này cho người khác.¹⁰⁰
- f. Các nghi thức làm phép có ý nghĩa đặc biệt đối với đời sống thiêng liêng của cộng đoàn đan viện cũng có thể do viện mẫu cử hành; tuy nhiên, ngài có thể nhờ Tổng phụ, trực phụ hoặc một linh mục hay phó tế thay thế¹⁰¹.
- g. Các vị rảy nước thánh trên các thành viên cộng đoàn (mỗi ngày sau Kinh Tối).¹⁰²
- h. Các vị chủ sự một số phần trong nghi thức an táng theo *Rituale Cisterciense*, khi không có linh mục hiện diện¹⁰³.
- i. Các vị chăm lo việc tưởng niệm và cầu nguyện cho các tín hữu đã qua đời trong cộng đoàn của mình¹⁰⁴.
- j. Các vị có thể chuẩn miễn việc cử hành Giờ kinh Phụng vụ trong những trường hợp cá biệt, nếu điều này được minh nhiên quy định trong các Hiến pháp tương ứng¹⁰⁵. Trong các trường hợp khác, thẩm quyền này thuộc về Tổng phụ, hay Trực phụ¹⁰⁶.

VI. Các Tổng phụ, viện phụ và viện mẫu nước ngoài hoặc danh dự:

- a. Các ngài được hưởng quyền sử dụng các phẩm phục Giám mục (Pontificalien)¹⁰⁷ trong mọi đan viện của Dòng, theo sự cho phép của Bề trên nhà.¹⁰⁸

VII. Cha xứ (trong địa hạt giáo xứ của ngài):

---

⁹⁵ X. Can. 936.

⁹⁶ Nghĩa là: Thánh giá, nhẫn và gậy, nhưng không được đội mũ.

⁹⁷ X. Motu proprio *Pontificalia insignia* của Đức Giáo hoàng Phaolô VI về việc canh tân việc sử dụng các phẩm phục Giám mục, ban hành ngày 21 tháng 6 năm 1968, số 3.

⁹⁸ X. Can. 561.

⁹⁹ X. Can. 630 – § 1-2.

¹⁰⁰ X. Nghi thức phụng vụ Xitô (*Rituale Cisterciense*), Langwaden 1998, trang 203.; Nghi thức phụng vụ Xitô, Langwaden 1998, 116 f.

¹⁰¹ X. *De Benedictionibus, editio typica* (1984), Nr. 16-19.

¹⁰² X. Nghi thức phụng vụ Xitô Lérins 1892, 416.

¹⁰³ X.. Nghi thức phụng vụ Xitô, Langwaden 1998, 155-193.

¹⁰⁴ X. Nghi thức phụng vụ Xitô, Langwaden 1998, 195-198.

¹⁰⁵ X. Can. 85.

¹⁰⁶ X. Can. 85. Vgl. Konstitutionen OCSO ST 19.2.B. Vgl. . II. Vat. Ökum. Konzil, Konst. über die heilige Liturgie *Sacrosanctum Concilium*, Art. 97.

¹⁰⁷ Đối với những vị không có chức linh mục, các phẩm phục này gồm: thánh giá ngực, nhẫn và gậy mục tử, nhưng không bao gồm mũ mitra.

¹⁰⁸ X. Tụ sắc *Pontificalia insignia* của Đức Giáo hoàng Phaolô VI về việc cải tổ việc sử dụng các phẩm phục Giám mục, ban hành ngày 21 tháng 6 năm 1968, số 4. Quy định này cũng được áp dụng cho các Đan viện phụ hiệu tòa.(Titularäbte)

- a. Ngài cho phép cử hành bí tích Hôn phối¹⁰⁹ trong nhà thờ của đan viện.
- b. Ngài ban bí tích Rửa lễ lần đầu¹¹⁰.

VIII. Quản đốc nhà thờ¹¹¹:

- a. “Không ai được phép cử hành Thánh Lễ, ban phát các bí tích hoặc thi hành những tác vụ Giáo hội khác trong nhà thờ nếu không có sự cho phép của cha xứ hoặc một vị hợp pháp khác; sự cho phép này phải được ban hoặc từ chối theo quy định của luật”¹¹².
- b. “Cha xứ nhà thờ có bổn phận, dưới quyền của Đấng Bản quyền địa phương [Giám mục giáo phận] và với sự tuân thủ các quy chế hợp pháp cũng như những quyền lợi đã được thừa nhận, phải chăm lo để các cử hành phụng vụ trong nhà thờ được thực hiện cách xứng hợp theo các quy tắc phụng vụ và các quy định của Giáo luật; phải trung thành chu toàn các nghĩa vụ, quản lý tài sản cách lương thiện; đồng thời có trách nhiệm bảo quản, giữ gìn sự sạch sẽ của các đồ thánh và của thánh đường, cũng như bảo đảm không có điều gì xảy ra trái với sự thánh thiêng của nơi này và sự tôn kính phải có đối với Nhà Chúa”¹¹³.
- c. Ngài có trách nhiệm bảo đảm để bất kỳ linh mục nào có nguyện vọng đều có thể cử hành Thánh Lễ trong nhà thờ.¹¹⁴

IX. Các linh mục chủ sự phụng vụ và ban các bí tích trong đan viện (ví dụ: cha linh hướng, cha tuyên úy, cha phó, v.v.):

- a. Các ngài cử hành phụng vụ và ban các bí tích trong sự tuân thủ những nguyên tắc được nêu ở đây và trong sự cộng tác với Bề trên (nam hoặc nữ) của cộng đoàn. Các ngài hoàn toàn không được can dự vào việc điều hành cộng đoàn cũng như những vấn đề nội bộ của cộng đoàn¹¹⁵.
- b. Điều thiết yếu là các ngài phải chuẩn bị cách thích hợp cho phụng vụ, đặc biệt là cho những phần dẫn nhập, bài giảng và các huấn từ. Việc sắp xếp diễn tiến cử hành và việc chọn lựa một số yếu tố phải luôn được thực hiện trong sự đồng thuận với cộng đoàn đan viện và nhằm đem lại lợi ích thiêng liêng cho họ¹¹⁶.

¹⁰⁹ Can. 1108.

¹¹⁰ X. Can. 914.

¹¹¹ Chức vụ Giám quản Nhà thờ chỉ được thiết lập tại các nhà thờ mở cửa cho công chúng (x. điều 1214), chứ không phải tại các nhà nguyện tư hoặc có giới hạn quyền lui tới (điều 1223). Giám quản được Giám mục giáo phận bổ nhiệm. Nếu nhà thờ thuộc về đan viện, thì Đấng Bản quyền có quyền tiến cử (x. điều 557, §2). Trong một nhà thờ cũng là nhà thờ giáo xứ, chức năng này do cha sở do Giám mục bổ nhiệm đảm nhận (điều 570). Các nhà thờ thuộc đan viện không thể có Giám quản Nhà thờ (x. điều 556). Trong các nhà thờ hoặc nhà nguyện của đan viện, các nhiệm vụ của Giám quản Nhà thờ về cơ bản do vị Bề trên đảm trách (x. điều 561).

¹¹² Can 561.

¹¹³ Can 562.

¹¹⁴ Can 903: “Một tư tế có thể được vị quản đốc nhà thờ nhận cho làm lễ tụy không phải là người quen biết, miễn là tư tế xuất tr.nh chứng thư do Bản Quyền hay Bề Trên cấp chưa quá một năm, hoặc có thể nhận định cách khôn ngoan rằng không có g. ngăn trở tư tế ấy được dâng lễ.”

¹¹⁵ “Cha tuyên úy các dòng nữ. Theo quy định của Điều 567 và 630, trực phụ, sau khi tham khảo ý kiến của viện mẫu và các nữ tu, nên đề xuất với Đấng Bản quyền địa phương một tu sĩ của Dòng có đủ kiến thức phụng vụ và mục vụ cần thiết để làm tuyên úy và cha giải tội thường trực. Việc tham khảo ý kiến này của cộng đoàn nên được lặp lại đều đặn. Vị linh mục này, do chức vụ của mình, được hưởng các năng quyền được đề cập trong Điều 566, khoản 1. Khi cử hành phụng vụ, ngài cộng tác với viện mẫu và cộng đoàn. Ngài không can thiệp dưới bất kỳ hình thức nào vào việc điều hành cộng đoàn. Trong khả năng có thể, cha tuyên úy duy trì liên lạc với cộng đoàn của mình hoặc với một cộng đoàn tu sĩ khác” (Hiển pháp Dòng Xitô nhật phép, Điều 76).

¹¹⁶ Hiệu quả mục vụ của buổi cử hành sẽ cao hơn nếu các bản văn của bài đọc, lời nguyện và thánh ca tương ứng, càng nhiều càng tốt, với nhu cầu, sự chuẩn bị nội tâm và tính cách của những người tham dự. Điều này đạt được bằng cách sử dụng hợp lý các lựa chọn đa dạng được mô tả dưới đây. Do đó, khi chuẩn bị Thánh lễ, linh mục nên chú ý nhiều hơn đến lợi ích thiêng liêng chung của Dân Chúa hơn là sở thích riêng của mình. Ngài cũng

- c. “Các tín hữu có quyền phụng thờ Thiên Chúa theo các qui định của lễ riêng đã được các Chủ chăn hợp pháp của Giáo Hội chuẩn y[...]”¹¹⁷. Các linh mục phải tránh việc tự ý thích nghi hoặc tiến hành những thử nghiệm phụng vụ.
- d. Các linh mục giải tội và các vị đồng hành thiêng liêng cần lưu ý:
  - i. “Các tín hữu có quyền, [...]theo đuổi một hình thái của đời sống thiêng liêng, miễn sao phù hợp với đạo lý của Giáo Hội”¹¹⁸.
  - ii. Tất cả các tín hữu có quyền không bị cưỡng ép trong việc lựa chọn bậc sống”¹¹⁹.
  - iii. Điều 630 về quyền tự do chọn cha giải tội, cùng tất cả những quy định của Hội Thánh nhằm phòng ngừa việc lạm dụng tinh thần và tình dục, phải được tuân giữ nghiêm ngặt.

X. Cộng đoàn đan viện

- a. Phụng vụ đan tu được cử hành hằng ngày bởi các thành viên trong cộng đoàn¹²⁰. Vì thế, việc cử hành phải được chuẩn bị chu đáo và thực hiện trong tinh thần hiệp nhất, để trở nên nguồn sức mạnh và xây dựng cho mọi người,¹²¹ chứ không trở thành nguyên do gây vấp phạm và chia rẽ¹²².
- b. Toàn thể cộng đoàn phải chuyên cần và liên li nỗ lực đạt được một nền đào tạo phụng vụ vững chắc¹²³. “Chúng ta có thể phân biệt hai khía cạnh: đào tạo để hướng tới phụng vụ và đào tạo xuất phát từ phụng vụ”¹²⁴.
- c. Mỗi cộng đoàn đan tu có năng lực phụng vụ độc đáo riêng, và được mời gọi luôn mở rộng cũng như đào sâu năng lực đó, đặc biệt nhờ kinh nghiệm thiêng liêng cá nhân, nhưng cũng qua việc đào tạo thực hành và/hoặc học thuật¹²⁵.

---

nên ý thức rằng việc lựa chọn các phần như vậy phải được thực hiện theo sự đồng thuận của những người có vai trò trong buổi cử hành, bao gồm cả các tín hữu, và đặc biệt là trong những vấn đề liên quan trực tiếp đến họ. Vì có nhiều lựa chọn liên quan đến các phần khác nhau của Thánh lễ, nên phó tế, người đọc sách, người hát thánh vịnh, ca trưởng, người dẫn lễ, ca đoàn, mỗi người trong phần việc của mình, phải biết chính xác trước khi cử hành bản văn nào sẽ được lấy từ bản văn của mình; không nên làm gì một cách tùy tiện. Một thiết kế và thực hiện các nghi thức được phối hợp tốt sẽ góp phần rất lớn vào việc chuẩn bị tâm hồn các tín hữu để tham dự Bí tích Thánh Thể” (*Institutio Generalis Missalis Romani*, Nr. 352).

¹¹⁷ Can. 214.

¹¹⁸ Can. 214.

¹¹⁹ Can. 219.

¹²⁰ “§ 1. Sự chiêm ngắm các thực tại thần linh và sự kết hợp liên li với Thiên Chúa phải là nhiệm vụ đầu tiên và chính yếu của hết mọi tu sĩ. § 2. Các phần tử hãy cố gắng hết sức để hàng ngày tham dự lễ Misa, lĩnh nhận Mình Thánh Chúa và thờ lạy chính Thiên Chúa hiện diện trong bí tích Thánh Thể. § 3 Họ hãy để dành thời giờ cho việc đọc Sách Thánh và tâm nguyện; cử hành xứng đáng phụng vụ giờ kinh theo quy định của luật riêng – đừng kể nghĩa vụ của các giáo sĩ đã nói ở điều 276, triệt 2 số 3 – ; và thực hành các việc đạo đức khác. § 4. Đối với Đức Trinh Nữ Mẹ Thiên Chúa, gương mẫu và Người che chở đời sống tận hiến, họ hãy tỏ lòng sùng kính đặc biệt, kể cả bằng việc đọc kinh Mân Côi. § 5. Họ hãy trung thành giữ việc cấm phòng hàng năm. Can. 664 — Các tu sĩ hãy ra sức hoán cải nội tâm về với Chúa, xét mình hằng ngày và nâng linh bí tích thông hối.” Can. 663-664.

¹²¹ X. RB 39,9; 39,12; 42,3; 47,3; 53,9

¹²² X. *Institutio Generalis Missalis Romani*, Nr. 95.

¹²³ “Đối với các thừa tác viên và tất cả những người đã chịu phép rửa tội, việc đào tạo phụng vụ, theo nghĩa chính yếu của nó, không phải là điều có thể được coi là hoàn tất một lần và mãi mãi: vì hồng ân của mầu nhiệm được cử hành vượt quá khả năng hiểu biết của chúng ta, nên cam kết này chắc chắn phải đi kèm với việc đào tạo liên tục của mỗi người, với sự khiêm nhường của trẻ nhỏ, một thái độ mời gọi sự ngạc nhiên” (Tông thư Desiderio Desideravi của Đức Thánh Cha Phanxicô về việc đào tạo phụng vụ của Dân Chúa, ngày 29 tháng 6 năm 2022, số 38).

¹²⁴ Tông thư Desiderio Desideravi của Đức Thánh Cha Phanxicô về việc đào tạo phụng vụ cho Dân Chúa, ngày 29 tháng 6 năm 2022, số 34.

¹²⁵ X. sđd., số 35.

- d. Thật đáng trân trọng khi cộng đoàn có thể đảm nhận sự đa dạng của các tác vụ phụng vụ¹²⁶. Nếu không, cần tìm những người thích hợp từ bên ngoài.
- e. Rất đáng khích lệ khi các tác vụ phụng vụ trên cung thánh và trong các buổi tuyên khấn được đảm nhận bởi các chị em, trong trang phục phụng vụ. Các chị cũng có thể được trao tác vụ đọc sách và giúp lễ. Việc phục vụ này chính là sự đào sâu và triển nở ơn gọi bí tích Thánh Tẩy của họ, đồng thời là một biểu hiện của Thân Thể Chúa Kitô¹²⁷ và hoàn toàn không liên quan gì đến chủ nghĩa giáo sĩ trị hay chủ nghĩa nữ quyền.
- f. Bề trên cộng đoàn hãy sắp xếp mọi sự sao cho bảo đảm được sự tham dự trọn vẹn, tích cực và sinh hoa trái của tất cả các thành viên trong cộng đoàn cũng như của các tín hữu khác, và để mọi sự có thể diễn ra trong trật tự và bình an theo quy định của Giáo hội.
- g. Rất đáng khuyến khích là Bề trên thường xuyên trao đổi với cộng đoàn về việc cử hành phụng vụ chung, và thiết lập một ủy ban phụng vụ để hỗ trợ ngài trong trách nhiệm phụng vụ. Ủy ban này nên bao gồm các thành viên am hiểu chuyên môn như: người chơi đàn, ca trưởng, nhạc sĩ, nghệ sĩ, giữ nhà thờ, trưởng nghi, nhà phụng vụ, v.v. Sự cộng tác với ủy ban phụng vụ của Dòng và của Giáo phận cũng có thể mang lại ích lợi.
- h. Mỗi cộng đoàn đều thực hành sứ vụ phụng vụ mà giá trị của nó đối với Giáo hội là không thể phủ nhận. Những người thuộc nhiều hoàn cảnh và trình độ khác nhau đều bị thu hút bởi phụng vụ đan tu; đôi khi họ thậm chí còn được mời gọi một cách nhẹ nhàng. Do đó, việc tham gia cử hành thánh lễ phải luôn mở rộng cho tất cả mọi người. Cần duy trì bầu không khí cởi mở và thân ái. Mối quan tâm chung của chúng ta là làm sao để họ cũng có thể trải nghiệm một buổi cử hành trọn vẹn, tích cực và hiệu quả; do đó nếu cần, chúng ta nên giới thiệu cho họ ý nghĩa và nội dung của buổi cử hành. Chúng ta nên hỗ trợ họ tham gia buổi cử hành. Chúng ta nên làm mọi cách có thể để đảm bảo rằng Thiên Chúa được cảm nghiệm một cách sống động¹²⁸.
- i. Cộng đồng được khuyến khích luôn cởi mở với những mong muốn và đề xuất chính đáng của các giáo sĩ¹²⁹, và hỗ trợ họ trong các nhiệm vụ mục vụ và thực nghiệm của họ hết sức có thể, để buổi lễ thờ phượng chung có thể được cử hành trong sự hòa hợp và niềm vui và phục vụ cho sự xây dựng tinh thần của toàn thể dân Chúa..

E. Đặc tính của phụng vụ Xitô:

Xét đến những điều đã nói ở trên, trong việc cử hành phụng vụ Xitô cần áp dụng cả luật chung của Giáo hội hoàn vũ lẫn luật riêng của Dòng; đồng thời phải lưu tâm đến những yếu tố căn bản của lối sống và linh đạo Xitô, như sẽ được trình bày dưới đây¹³⁰.

¹²⁶ X. *Institutio Generalis Missalis Romani*, Nr. 114.

¹²⁷ X. *Institutio Generalis Missalis Romani*, Nr. 91.

¹²⁸ X. Dẫn nhập chung về Kinh Phụng vụ Giờ kinh số 273: “Phụng vụ Giờ kinh [và toàn bộ phụng vụ đan tu] không phải trước hết được coi như một di tích đẹp đẽ của một thời đã qua, cần được giữ nguyên vẹn để khơi gợi sự ngưỡng mộ. Trái lại, nó có thể được làm sống lại theo cách thức mới, mang lại ý nghĩa mới và trở thành chứng tá của một cộng đoàn sống động.” Vì thế, cần lưu ý để các khách tham dự không cảm thấy mình như khán giả trong một buổi trình diễn, nhưng như những người tham gia vào việc cử hành phụng vụ.

¹²⁹ X. TL 61,4.

¹³⁰ Một thói quen phụng vụ hay pháp lý của một cộng đoàn, một Hội dòng hay một dòng tu luôn cần có sự chuẩn thuận của nhà lập pháp thì mới có hiệu lực như một luật (x. Can. 23). Điều này có nghĩa cụ thể rằng: chỉ đơn thuần viện dẫn đến ‘truyền thống của đan viện hay ‘truyền thống của Hội dòng’ thì không đủ để biện minh cho những thực hành trái ngược với các sách phụng vụ hay hiến pháp hiện hành đã được phê chuẩn.

Đối với việc cử hành Thánh lễ, Tòa Thánh đã ban cho Dòng chúng ta những nghi thức riêng sau đây:

"Được phép áp dụng Sách Lễ Rôma hiện hành (bao gồm cả những sửa đổi), trong đó cần lưu ý...":

- Lịch Xitô¹³¹
- Tùy theo nhu cầu, một số yếu tố đặc thù từ truyền thống Xitô, cụ thể là:
  - Các bản văn từ Sách Lễ Xitô cổ, vốn không có trong Sách Lễ Rôma mới. Nếu cần, chúng phải được chuẩn nhận cách hợp pháp.¹³²
  - Các nghi thức sau đây trong Thánh lễ:
    - Cúi mình sâu thay vì quỳ gối như quy định trong Sách Lễ Rôma,
    - Tập tục làm dấu Thánh giá lớn khi công bố Tin Mừng,
    - Tập tục cử hành một số nghi thức trong thinh lặng, chẳng hạn hôn Sách Tin Mừng hoặc rửa tay,
    - Tập tục xưa là chuẩn bị rượu và nước trong chén thánh trước khi được mang lên bàn thờ¹³³.

Với việc phê chuẩn *Rituale Cisterciense* (Langwaden 1998),¹³⁴ Tòa Thánh đã cho phép các tu sĩ Xitô cử hành một số yếu tố phụng vụ theo cách khác với những quy định trong các sách chính thức của Nghi lễ Rôma (*Editio Typica* hoặc các bản dịch tiếng bản xứ). Cụ thể, điều này liên quan đến các yếu tố sau:

- Cử hành Tuần Thánh¹³⁵
- Mặc áo nhà tập và tuyên khấn: Lễ tuyên khấn trọng thể luôn được cử hành bởi bề trên cộng đoàn hoặc người đại diện của ngài. Nếu không phải là linh mục, các chức năng linh mục thường do Viện Phụ phụ trách¹³⁶.
- Cử hành Bí tích Xức Dầu Bệnh Nhân¹³⁷
- Cử hành Bí tích Hòa Giải¹³⁸
- Bầu cử, xác nhận, tấn phong và chúc phong cho các Viện Phụ/Viện Mẫu¹³⁹. Một số điểm cần lưu ý đặc biệt:

---

¹³¹ “Lịch phụng vụ của mỗi giáo hội riêng, ngoài các lễ riêng của giáo phận hoặc của Hội dòng, còn có các lễ riêng của từng nhà thờ, được ghi trong Lịch phụng vụ; ngoài ra còn có lễ kính một thánh nhân, nếu di hài của ngài được an táng trong nhà thờ đó. Các tu sĩ của các dòng tu gắn bó với cộng đoàn của Giáo hội địa phương bằng việc cùng cử hành lễ cung hiến nhà thờ chính toà, lễ kính bốn mạng chính của địa phương và của vùng rộng lớn hơn, nơi mà họ cư ngụ” (*Calendarium Romanum* 1969: 52 c). Lịch phụng vụ hợp pháp hiện hành của mỗi dòng được công bố trong Lịch phụng vụ hằng năm, và phải tuân theo. Nếu ngày lễ phụng vụ chỉ có tính cách tùy chọn, thì bề trên cộng đoàn quyết định sẽ cử hành lễ nào.

“Khi Thánh lễ được cử hành với sự tham dự của giáo dân, linh mục phải theo lịch phụng vụ của nhà thờ nơi ngài cử hành” (*Institutio Generalis Missalis Romani*, số 354a). “Nếu phải chọn lựa giữa một lễ nhớ trong lịch chung và một lễ nhớ trong lịch giáo phận hoặc của Hội dòng, thì trừ khi có lý do đặc biệt, theo truyền thống, phải ưu tiên cho lễ nhớ trong lịch riêng” (*Institutio Generalis Missalis Romani*, số 355).

¹³² Tuy nhiên, các bản văn này cần có sự liên hệ đặc biệt đến truyền thống Xitô (ví dụ: một lời nguyện kính một thánh Xitô).

¹³³ Bộ Phụng Tự và Kỹ Luật Bí Tích, Nghị định thư 525/70 ngày 8 tháng 6 năm 1971.

¹³⁴ Bộ Phụng Tự và Kỹ Luật Bí Tích, Nghị định thư 578/95/L và Prot. 629/95/L ngày 19. Oktober 1995.

¹³⁵ X. *Nghi thức Cisterciense, Langwaden 1998*, 44-84.

¹³⁶ X. *sđđ*, 97-154.

¹³⁷ X. *sđđ*, 93-98.

¹³⁸ X. *sđđ*, 92.

¹³⁹ X. *sđđ*, 199-215.

- Việc bầu cử, xác nhận và tấn phong được thực hiện bởi người được chỉ định trong Hiến pháp.
- Việc ban phép lành do Giám mục giáo phận hoặc Tổng phụ cử hành¹⁴⁰. Quyết định về điều này thuộc về người sẽ được chúc lành¹⁴¹.
- Khi chúc lành cho một viện mẫu, khác với *editio typica*, một gậy mục tử được trao cho viện mẫu¹⁴².
- Cử hành nghi thức an táng (*exequien*)¹⁴³
- Cấu trúc và cử hành phụng vụ các giờ kinh, cũng như các sơ đồ Thánh vịnh của phụng vụ này¹⁴⁴

Hơn nữa, từ lâu, điều quan trọng đối với các tu sĩ Xitô là phải tuân thủ những điều sau đây khi cử hành phụng vụ:

- Thánh Biễn Đức đã viết trong Tu Luật: “**Không được coi trọng điều gì hơn việc phụng sự Thiên Chúa**”¹⁴⁵. Điều này đòi hỏi các hoạt động, hội họp, công việc, nhiệm vụ mục vụ, v.v. phải được tổ chức sao cho các giờ kinh thần vụ chung của cộng đoàn đan viện luôn được cử hành cùng một lúc.
- Công đồng Vaticanô II dạy: “**Các nghi thức cần mang vẻ đẹp của sự đơn sơ cao quý, ngắn gọn, rõ ràng và không có những lặp lại không cần thiết. Chúng cần thích hợp với khả năng đón nhận của tín hữu và nói chung không cần nhiều lời giải thích**”¹⁴⁶. Điều này đã từ lâu được áp dụng trong phụng vụ Xitô, và đặc biệt được thực hiện cả trong kiến trúc và nghệ thuật phụng vụ, khi người ta chọn những vật liệu quý nhưng không phải quý giá nhất¹⁴⁷ đồng thời sử dụng một **ngôn ngữ hình thức giản dị**, ưu tiên cho trang trí đơn sơ hơn là nghệ thuật hình ảnh.¹⁴⁸
- Phụng vụ các Giờ kinh và Thánh lễ trong các đan viện Xitô thường được đặc trưng bởi mức độ **phong phú về ca hát**. Khi hát thánh ca bình ca Grêgôriô, người ta thường sử dụng truyền thống thánh ca riêng của Dòng; hoặc hát bằng ngôn ngữ địa phương với những giai điệu thích hợp.
- Trong đời sống Xitô, **thinh lặng và tĩnh lặng**, cũng như các bản văn **Kinh Thánh và Phụng vụ**, giữ một vị trí đặc biệt quan trọng: vì thế, đàn organ và các nhạc cụ khác chỉ được sử dụng cách tiết chế, việc chuẩn bị phụng vụ được thực hiện trong thính lặng. Sự thính lặng đặc biệt quan trọng trong phòng thánh, nhà thờ và hành lang đan viện.
- Trong nhiều đan viện, cộng đoàn và giáo dân tham dự phụng vụ được **rước lễ dưới hai hình**¹⁴⁹.
- Trong nhiều cộng đoàn, các cử hành phụng vụ của đan viện được truyền hình trực tiếp đến phòng của những thành viên **già yếu và bệnh tật**, để họ có thể hiệp thông tham

¹⁴⁰ Diözesanbischof bzw. Abt können diese Aufgabe auch an andere Bischöfe oder Äbte delegieren.

¹⁴¹ X. Konstitutionen des Zisterzienserordens, art. 85 – a; *Rituale Cisterciense*, Langwaden 1998, 203.

¹⁴² X. *Nghi thức Cisterciense*, Langwaden 1998, 203; x. *Nghi thức Cisterciense*, Langwaden 1998, 215.

¹⁴³ X. *sđđ*, 155-198.

¹⁴⁴ X. *sđđ*, 25-40.

¹⁴⁵ TL thánh Biễn Đức, Kapitel 43.

¹⁴⁶ Công đồng chung Vatican II, Hiến chế về Phụng vụ Thánh Sacrosanctum Concilium, Art. 34.

¹⁴⁷ Liên quan đến phẩm phục phụng vụ, khăn bàn thờ, đồ dùng bàn thờ, sách, tượng, tranh vẽ, thánh giá, cửa kính màu và y phục, xin xem các quyết định mới nhất của Tổng hội Xitô trong: BREM H., ALTERMATT A. (chủ biên), *Einmütig in der Liebe. Die frühesten Quellentexte von Cîteaux*, Langwaden 1998, tr. 125–126, 129, 133, 173.

¹⁴⁸ X. Hiến pháp OCSO C. 27.

¹⁴⁹ X. *Institutio Generalis Missalis Romani*, Nr. 281-287.

dự. Thông thường, họ cũng được trao Minh Thánh Chúa hằng ngày tại giường bệnh. Điều này cần được lưu ý khi cử hành phụng vụ.

- **Sự hiện diện của các linh mục đồng tế là điều bình thường trong Thánh lễ cộng đoàn:** “Trong các Thánh lễ, [...] Thánh lễ cộng đoàn có một tầm quan trọng đặc biệt, vì là một phần của Kinh Nhật tụng hằng ngày [...] Dù các Thánh lễ này không mang một hình thức cử hành đặc biệt nào, nhưng thật là hết sức thích hợp khi được cử hành với ca hát, nhất là với **sự tham dự trọn vẹn của mọi thành viên trong cộng đoàn.** Trong đó, mỗi người sẽ thi hành nhiệm vụ tương ứng với chức thánh hay sứ vụ đã lãnh nhận¹⁵⁰. Do đó, khuyến khích mọi linh mục, [...] trong mức độ có thể, đồng tế trong những Thánh lễ này. Ngoài ra, tất cả các linh mục thuộc về cộng đoàn liên hệ, vốn có bổn phận theo chức vụ phải cử hành Thánh lễ riêng vì lợi ích của giáo dân, cũng có thể đồng tế trong Thánh lễ cộng đoàn hay ‘Thánh lễ cộng đồng’ trong cùng ngày¹⁵¹. Thật tốt là các linh mục hiện diện trong một Thánh Lễ, khi đã mặc áo lễ, thì thường xuyên thi hành tác vụ gắn liền với chức thánh của mình và vì thế tham dự như là đồng tế, trừ khi có một lý do chính đáng miễn chuẩn. Nếu không, họ mặc áo thụng riêng của Dòng mình [...]”¹⁵² [...]“¹⁵³.

F. Kết luận:

Mặc dù đã nghiên cứu kỹ lưỡng, nhưng không thể tham khảo tất cả các nguồn tư liệu liên quan. Ngoài ra, ở đây chỉ có thể trình bày những quy định chung, vốn đặc biệt quan trọng trong bối cảnh phụng vụ của một đan viện Xitô. Luật riêng, đặc ân và các sắc lệnh đặc thù chưa thể được xét đến. Hiệu lực của chúng được hoàn toàn công nhận và cần phải được lưu ý khi cần thiết. Văn bản này không có tham vọng mang tính cách hoàn hảo.

Mọi thắc mắc, chỉnh sửa và bổ sung có thể được gửi đến “[Commissio Liturgica Cisterciensis: liturgia@ocist.org](mailto:Commissio_Liturgica_Cisterciensis@ocist.org)

---

¹⁵⁰ Vì thế, trong các đan viện Xitô, theo thói quen, tất cả các tác vụ phụng vụ được phân chia cho các thành viên của cộng đoàn tùy khả năng, và được thay đổi luân phiên trong cộng đoàn.

¹⁵¹ X. Thánh Bộ Nghi lễ, Huấn thị. *Eucharisticum mysterium*, 25. Mai 1967, Nr. 47: AAS 59 (1967) 565.

¹⁵² Đối với các đan sĩ Xitô, đó là áo thụng trắng (*cuculla alba*).

¹⁵³ *Institutio Generalis Missalis Romani*, Nr. 114.

TÓM TẮT

Dòng Xitô

Dòng Xitô là các Hội dòng đan tu (một phần là dòng giáo sĩ) trực thuộc Tòa Thánh. Các viện phụ và trực phụ của họ là các Đấng Bản Quyền. Dòng Xitô là thành phần của Giáo Hội địa phương nơi họ sống ơn gọi đan tu đặc thù, và họ phải trung thành vâng phục cũng như tỏ lòng kính trọng đối với các Giám mục, trong những gì liên quan đến việc chăm sóc mục vụ, cử hành phụng vụ công khai và các công việc tông đồ khác. Trong mọi lãnh vực khác, họ được tổ chức độc lập. Cơ cấu riêng biệt này có ảnh hưởng đến việc cử hành phụng vụ và những trách nhiệm liên quan.

Giám mục Giáo phận

Giám mục được xem là vị tư tế tối cao của đoàn chiên, từ đó đời sống tín hữu trong Chúa Kitô, theo một nghĩa nào đó, bắt nguồn và phụ thuộc. Nhiệm vụ của ngài bao gồm:

- ◆ Ngài là người phụ trách phụng vụ đầu tiên của giáo phận và tổ chức đời sống phụng vụ trong giáo phận.
- ◆ Cần có phép của ngài để: những giám mục khác mang phẩm phục giám mục, giải tội (năng quyền giải tội), xây dựng nhà thờ, và cử hành Thánh lễ theo Sách Lễ Rôma 1962.
- ◆ Ngài truyền chức hoặc ban phép lành cho: các linh mục và phó tế, nếu cần, viện phụ và viện mẫu, nhà thờ, nhà nguyện, bàn thờ, nghĩa trang và dầu thánh.
- ◆ Ngài cần được tham khảo khi có việc xây mới, trùng tu và trang trí các công trình thánh.

Tổng Phụ

- ◆ Ngài ban phép lành cho: Các Viện phụ và Viện mẫu, khi cần thiết.
- ◆ Ngài ủy nhiệm: Các Thầy đọc sách và các Thầy giúp lễ, nếu được phép.
- ◆ Nếu Hiến pháp (của Dòng) quy định, ngài tiến hành việc tuần viếng định kỳ.

Trực Phụ

- ◆ Ngài chủ trì nghi thức tuyên khấn nếu bề trên của nhà dòng không phải là linh mục.
- ◆ Nếu hiến pháp quy định như vậy, ngài chủ trì việc bầu chọn viện phụ hoặc viện mẫu, cũng như xác nhận và bổ nhiệm người được chọn.
- ◆ Nếu hiến pháp quy định như vậy, ngài thực hiện việc tuần viếng thường kỳ.

Viện Phụ (đã chịu chức linh mục)

- ◆ Ngài là vị phụ trách phụng vụ chính của cộng đoàn đan viện và sắp xếp đời sống phụng vụ trong đan viện. Trong đan viện của mình, ngài có thể sử dụng các phẩm phục viện phụ: mũ, gậy, Thánh giá, nhẫn (trong các đan viện khác của Dòng thì chỉ được dùng khi có phép của Bề trên nhà đó).
- ◆ Ngài chăm lo cho: việc cử hành phụng vụ cách xứng hợp, việc bảo đảm sự tự do trong việc chọn cha giải tội.

- ◆ Sự cho phép của ngài là cần thiết đối với: việc mang phẩm phục giám mục của các viện phụ khác, việc nghe giải tội (năng quyền giải tội) trong phạm vi đan viện, các cử hành phụng vụ trong nhà thờ đan viện, việc truyền chức cho thành viên đan viện (thỉnh nguyện thư), việc miễn chuẩn đọc Các Giờ Kinh Phụng Vụ .
- ◆ Ngài tiếp nhận các thành viên vào cộng đoàn và đón nhận lời khẩn của họ. Ngài trao tác vụ đọc sách và giúp lễ, cũng như chủ sự các nghi thức an táng.
- ◆ Ngài làm phép: các nguyện đường và tất cả những gì có tầm quan trọng lớn đối với đời sống của cộng đoàn đan viện.

Viện mẫu và viện phụ (không có chức linh mục)

- ◆ Viện mẫu là vị phụ trách phụng vụ chính của cộng đoàn đan viện và sắp xếp đời sống phụng vụ trong đan viện. Trong đan viện của mình, Viện mẫu có thể sử dụng các phẩm phục giám mục (nhân, gậy, thánh giá ngọc).
- ◆ Viện mẫu chăm lo cho: việc cử hành phụng vụ cách xứng hợp, việc bảo đảm sự tự do trong việc chọn cha giải tội.
- ◆ Sự cho phép của viện mẫu là cần thiết đối với: việc mang phẩm phục giám mục của các viện phụ khác, các cử hành phụng vụ trong nhà thờ đan viện, việc trao tác vụ đọc sách và giúp lễ (thư thỉnh nguyện), việc miễn chuẩn đọc Các Giờ Kinh Phụng Vụ.
- ◆ Viện mẫu tiếp nhận các thành viên vào cộng đoàn và đón nhận lời khẩn của họ, và khi cần thì chủ sự một số phần trong nghi thức an táng.

Các linh mục

- ◆ Các ngài cử hành Thánh lễ và ban phát các bí tích trong sự tuân giữ những nguyên tắc đã nêu ở đây và trong sự cộng tác với Bề trên nhà nam hoặc nhà nữ. Ngài không can thiệp vào việc điều hành cộng đoàn theo bất cứ cách nào.

Việc cử hành phụng vụ trong các tu viện Xitô

- Cần đặc biệt lưu tâm đến luật riêng của Dòng cũng như những yếu tố căn bản của lối sống và linh đạo Xitô. Những yếu tố này bao gồm:
- ◆ Việc lưu ý đến lịch phụng vụ riêng của Dòng và các bản văn phụng vụ riêng (x. Sách lễ riêng cho Thánh lễ).
  - ◆ Trong Rituale Cisterciense đã được chuẩn nhận, một số cử hành phụng vụ được quy định cách đặc biệt: Tuần Thánh, các nghi thức tiếp nhận và khấn dòng, bí tích Xức dầu bệnh nhân, bí tích Hòa giải, bầu cử và ban phép lành cho các viện phụ và viện mẫu, thánh lễ an táng, và Phụng vụ Giờ Kinh.
  - ◆ Không có gì được đặt trên việc cử hành phụng vụ. Phụng vụ được cử hành không vội vã và thường đi với thánh nhạc.
  - ◆ Ngôn ngữ, hình thức và nghệ thuật đơn sơ và trang nghiêm.
  - ◆ Trong Thánh lễ cộng đoàn, việc tham gia tích cực của toàn thể cộng đoàn đan viện có tầm quan trọng hàng đầu. Điều này được biểu lộ qua: sự đồng tế của các linh mục, rước lễ dưới hai hình, việc tham gia của các thành viên cộng đoàn trong các tác vụ phụng vụ, cũng như việc lưu tâm đến người bệnh và người cao tuổi.